

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócny
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ól khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klěž Bóh poda,
Wokřěw će. F.

• Sserbske njedželske łopjeno. •

Budyschin

1. julija 1928

Bauken

Čištoč a nakład Čsmolerjez čimiczičernje a knižarnje sap. družst. i wobm. kul. w Budyschinje.
Wulhadža łóždu kóbowu a plačzi bértlětnje 108 stronč pjenježłow.

Na domapytanje šwjateje Marije.

(4. njedžela po šwjatej Trojizny.)

Lut. 1, 39—56.

Sbóžna šy ty, kiž šy wěřila; přichetož budže dokonjane, šchtož je čzi prajene wot Rnjeja! Tak džěłhe Šilža k Mariji, jako ta ju wopytajhe. Wobej žónskej běšchtej wěrnosć toho wšcheho šamej šhonikej a móžetej tak naž pohonjeć k šamžnej šylnjej wěrije. Haj, hdyž tuto Šilžine šłowo šlyšimy a šebi wobhladamy našch čžaž, njepytajemy to, šo wšcha nješbožownosć toho šameho leži džěń w tym, šo přichetož wěrimy šłowam Boha našcheho Rnjeja? Je tak, šo mēni kóždy šnano, šo móže wón se šamžnej mozu a se šamžnym džěłom a prózowanjom wšcho dokonjeć a k dobremu wobroczyć, ale tuta ponižna wěra woprawdže wulkih mjes čłowjekami, kiž kóždy čžaž wědža, šo je w šch o wot najmjeńšcheho hacž k najwjetšchemu, šchtož šo wot našchich přichetow a próstwow dopjelni, luta Boža hnada, je něšchto, šchtož jara rědko ras nadeńdžěšch. A tola leži jenicžy w tajkej wěrije wobšamtnjena šbóžnosć našcheje dušche. A tuto šacžucze šbóžnosće we šebi mēcz, njeje to to najwjetšche, šchtož móže čłowjek i žyła mēcz? Tam njeje žana hordošč a žane šemške myšlenje wjazy, tam namakašch špóšnacze Boha a žiwjenje we nim. Tohodla tež přichetož i nowa i wjekejšczu hladamy na macž našcheho ponižneho a šbóžneho čłowjeka. Tohodla i žyła hladamy a dnyrimy hladacz na wošobny šwjateho pižma, dokełž wěmy, šo džěńka tajke podarmo pytamy. A šchto mjes nimi by naž wjazy šahorjeć mohł, hacž macž našcheho Rnjeja we šwojej ponižnosći a lubosći? Haj, wona bē hódna Božemu Čsynej žiwjenje daricž a

wona je hódna i přichetom bncž našchim macžerjam. Wěmy, šo móže wustrowjenje našcheho luda jenož i toho přichetč, hdyž imějemy šako macžerje, kiž šy polne dušha wěry a bohabojašnosće; tohodla njeh je džěńknišchi džěń tež džěń pokorneje próstwy a modlitwy k našchemu Bohu, šo by Marijny duch daloko a šchěroko šbudził we wutrobach tnych, kiž šwoje džěczi lubuja. Našch Luther je to tež žyly derje špóšnac, přichetož přěnje, šchtož je i noweho šakonja přichetč, bē džěńknišchi šhwalobny ščrlušch šwy. Marije. O šo by tutón ščrlušch prawy wotšłóž namakał we wšchch wutrobach, šo byšmy jón i prawej šahorjenosću dušche šobu špěwacz móhli, šo byšmy w tutym ščrlušchu a přiches njón šako namakali prawe šadžerjenje přichetčiwu Bohu, hdy byšmy šo někał šhubili. Tak dnyrbisž se šo modlazej wutrobu jón čzitatč a wulnycz to, šchtož je tam prajene, šej přichetčiwosć jako wuras twojeje nabožiny. Tu wi- džisž Boha jako wšchhomóžneho, šylneho a šwjateho, kiž pačjenje nješabudže šwoje štworjenje, ale kiž šdžeržuje a podpjeruje se šmilnosću tnych, kiž šo i e h o boja, kiž nimaja šwoju wutrobu pola šwěta a přichi šachodnym, kiž njeišu hordži na něšchto, šchtož šami nješnaja, ale kiž šy ponižni we šwojich wutrobnnych myšlach. Haj, přichetož wěryno woštanje, šo Rnješ napjelni šłódných se šwojimi šubłami, to rěka tnych, kiž maja woprawdže žedjenje ša nimi. Čzi, kiž myšla, šo maja došč, šo jim njemóže ničzo dacž, šo šami wěštnych šacžuwaja, štorczi se štoła a pomha ponižnym a pokornym. Šlej, njenamakašch we tym runje mēr a polož ša twoju wutrobu? Njeišy dawno to pytał, šchtož by tebi wěštošč dacž mohło? Tu mašch: šo je Bóh wěcžnje tón šamy a šo njepřichetčeni, to je šepjera nam a wu- šhowanje, to praji nam, šo džerži šwoje šlubjenje. W Rhy-

stuku je nam dopokasmo ja to dať, chzešć so hišćće spjeczo-
wacz? Ně, se hwyatej Mariju, maczerju našeho sbóžnika, kiž
bě tať wobhnadźena wot Boh, chzemy w ponižnosći so Bohu
džakowacz a t njemu so modlicz: Moja dušha posběhuje
Knjesa a mój duch wjeřeli so w Bosy mojim sbóžniku; Tajke
twoje wuśnacze pšchinjeke tež tebi sbóžnosć! Hamjen.

R. w R.

Marijiny fhwalobny fěrsluch.

Moja dušha posběhuje teho Knjesa, a mój duch so wjeřeli we
Bosy, mojim Sbóžniku.

Pšchetož wón je na hwoju hubjenu džowku pohladať; hlaj,
wot nětk budža mje ja sbóžnu fhwalicz wšitke narody.

Pšchetož wón je wulke wězy na mni scžiniť, kiž móžny je a ko-
trehož mjeno hwyate je.

A jeho hmiłnosć traje wot jeneho naroda t druhemu pšchi-
tych, kotřiz so jeho boja.

Wón wopokasuje mój se hwojim ramjenjom a roscžeri tych,
kotřiz hordži so w hwojich wutrobnych myslach.

Wón storla móžnych se stołow a posběhuje ponižnych.

Hłódnych napjelni t kubkami a bohatych woštaji prósných.

Wón wośmje sašo hwojeho služomnika Israela horje, so by
spominať na hmiłnosć;

Kaž wón rěčak je t našim wótzam, t Sabrahamej a jeho
hymjenju wěcžnje.

Czešć budž Bohu Wótzu a Bohu Esynu a Bohu hwyatemu
Duchu.

Jačo wón je byť wot spocžatka, nětk a kóždy cžak, wot wěcž-
nosće hacž do wěcžnosće. Hamjen.

Tyždeń snutskowneho mišionstwa

šapocžina so dženska t přenim dnjom a t přenjej njedželu ju-
lija. Snutskowne mišionstwo pšchistupi dženska a w tutym ty-
dženju te kóždemu mjes nami a praji: Hlaj, tu bym ja, kiž
pomham wšitkim, kotřiz pomozny potrebaju; ja so próžuju
czinicz po słowie našeho Knjesa, kotrež nam je dať w pšchi-
runanju wo hmiłnym Samaritskim a hewat. Ja prošu te-
bje, kšesczjano, kšesczjanka, pomhaj mi, czinicz słowo na-
šeho Knjesa! Hlaj, džela je telko, telko a dželaczerjow pšchezo
hišćće maľo!

Tyždeń wot 1. hacž 8. julija tyždeń snutskowneho mišio-
nistwa. Esmy pšchezo swołani, hohudželacz w Knjesowym
snutskownym mišionstwie. Tutón tyždeń woła cze wožebje a
chze ledžbliwość wšech sbudžowacz a chze wšech swołacz
wšech na pomoz, kotřiz pomozny potrebaju w czelnej a du-
chownej a dušhinej nušy, kotřiz pomozny potrebaju w nabož-
nym žiwjenju a w žiwjenju dobrých pocžinkow. A tajke nušy
so w žiwjenju jenotliweho a hwojby a gmejny a wožady a
luda a zyrkwe a stata.

Tohodla džela snutskowne mišionstwo po prawom wšchu-
džom. Stara so ja czešćne džeczi, ja maľe džeczi, ma ja nie
wšchelate domy: žloby = Krippen, šhule ja maľe džeczi, domy
ja maľe džeczi = Kinderhort. A kaž ja maľe, tak ja doroscžaze:
ma domy ja wucžomzow, hospodny ja pucžowaznych = Herberge
zur Heimat, towarstwa młodnych hólzow a hólzow, Marcžine

domy, kolonije ja dželaczerjow, wopikzow. Spomožnje štutkuje
mjes t dominy wupucžowaznymi a łódžnikami, runje kaž we
městach a na wšach we wožadnych diakonijach. W městach ma
te tať mjenowane měščczanšte mišionstwo a nózne mišion-
stwo. Próžuje so ja to, so by so njedžela hwyecžika, so bychu
so kšesczjianske knihi, spižy, łopjenka rosšchěraťe. A šhto
wšcho njecžini a njewuśtutkuje snutskowne mišionstwo, so sta-
rajo wo jatny, ja hrotny, ja tajkich, kotrychž wutublanje je
wohrožene abo czežte! Š kažej woporniwosću wukonja czežte
ale pať žohnowane dželo w thorownjach, hoječnjach, w domach
ja bėdnych, epileptičich, duchakhornych. Tež „Czeřwjeny kšicž“
kšuscha do jeho nadawkow. A jene t najnowišchich dželow je
mišionstwo pošawnow.

Snutskowne mišionstwo je tať stare kaž kšesczjianska
zyrkej. Jeho wulotne a nadrobne šrjadowanje je wjele młód-
šche. Ša to je narodne město to narodne město reformazije.
Pšchi rowje Lutherowym džeržesche Wichern 1848 šahorjaze
słowa: „Lubość dyrbi so w zyrkwi hwyecžicz jako ta jažna
Boža šakla, kotraž jewi, so je Khrystuž w ludu domach!“

Šhto nochžyl to tež w tutych dnjach pokasacz, so je Khr-
stuž w nim domach? Mohł ty tón bycz, kotryž to nochžyl? Ze-
juž Khrystuž je telko, je wšcho ja nať doľonjať, a my?

Šchpruch diakonizow: „A šhto je moja mšda?
Ja njeķluzu ja mšdu, ale t džakownosće a lubosće. Moja
mšda je to, so hmem!“

Lišt 20lětneho byna, kotryž bě thorny na dušhi a czele,
špomožerške šastaranje snutskowneho mišionstwa pntať a na-
maľať. Po thutnym roscžowanju wuśna je šhubjenym byn-
nom: „Ja chzu t nanej hicz!“ Pšchewodžachu jeho hacž na
dwórnišchczo, kupichu jemu thartku — a wón jėdžesche domoj.
Ša něšto dnjow pšiche wón:

„... Ša bym 15. t. m. domoj pšichšoľ. Přjedny bėch ma-
jemu nanej Wašch list pšhipoľkať. Ša hacž do dženska nje-
wėm, šhto scže mojemu nanej pižali, ale to jene móžu řebi
myšlicz, so je to jenož t mojemu lėpšchemu byľo. To Wam
ženje a ženje njesabudu Ša bym dobreho a nadobneho cžlo-
wjeka we Waš namakať; to bě hjes dwėla wjedženje t wy-
řoka... Nětko so nadžijam, so wšch hwoje hřeči t cžistym,
cžestnym žiwjenjom, wotpokucžu. Wóh tón Knjes pomhaj mi
pšichi tym. Wěcže mi, Knjes Š., tutón šacžihcz, kotryž scže Wn
we mni šawoštajik, njesamóže žana řemška mój mi t wutrobny
wutupicz. Ša wėm žyle wěcže, so bych hjes Waš šhubjeny
byľ, njemėjo žaneho wuřhowanja. A hišćće jenu proštwu
bych na Waš mēľ: Šeli so někať ša mnje šajimujecze, pižajcze
mi ras, tať bórny hacž móžno. Šso nadžijejo, so hmem Waš
ras pošdžišcho w Drieždžanach jako šprawy, cžestny cžlowjek
pořtrowicz, štrowi t wulkim pocžesčowanjom...“

Š kažczikami, t thartkami, t łopjenkami, wožebje pať
t nutrnej proštwu pšhindu we wožadach a domach w tutym
tydženju czi t tebi, kotřiz so pomoznižy tutoho špomožerškeho
dželaczerja našeho zyrkwe a našeho Knjesa Khrystuža, na-
šeho snutskowneho mišionstwa. Njepuščicz jich wot so, řhida
so by so šam wobřwėdcžik jako řohupomoznik snutskowneho
mišionstwa a tať našeho Knjesa řesuža!

Našcha řesba do Wittenberga.

1. njedželu po řwj. Trojizny.

Řesba to — niz jenož wulět, abo pucžowanje na wohla-
danje města a řaja řeshe to, jako so njedželu 10. junija rano
woľoľo 5 hódžin doľhi cžach, t 23 woľow wobřejazy, je řele-
nym, wėnzami a pletwami wupřicheny wot Šohlanda n. Špr.

pšhes horne wšy našheje saškeje Lužicy do Drježdžan, pšhes Elsterwerda, do Pruskeje nuts pšhes 4 hodžiny došlo do runiny dalokeje se kšojnami a šmřekami a dale cžekani potom njepšhewidomnymi žitnymi sahonami hibajše, haj i cžaka-mi lecžeshe. A my w nim mjes 1030 wobdželnikami teleje jěšby Lužiskich wošadow do Lutheroweho města Wittenberg nad Lobjom. Pod synkom pojaunistow i Jazonzy podatnych šo pucžowanje sapocža, šo pšhestawki wupjelnjachu a šo šwjatocžnosće na městnje našheho žadanja wotměwachu. Haj, tež licžba Sserbow wošebje i Budešczanskeje wošady, běše šobu, we Wjelecžinje dwaj šerbškej duchownaj šobu šastupišhtaj. Njeje tať? Luther je tež naš Wótž, profeta a špomožer na nowy šthodžent wěry a žiwjenja, wodžer tež ša naš evangeliskich Sserbow, kiž jeho mjeno nošemy Lutherizy?

To běše pošbchowazny šacžiščž, jako šo cžah pucžowarjow šestupawšy nětš w 10. hodžinje, jako cžah evangeliskich putnikow abo kšičerjow do města nuts hibajše, i šhorhojčkami młodžiny a šastlicžkami i mjenami wobdželenych wošadow na cžole! Šacžiščža pošne powitanje, pšhes šuperintendentu Lutheroweho města pod wšchěroše šwoje hašošy wupinazny wopomnješkim dubom na pošodniškim kónzu města. Tu něhdže běše 1520 reformator hamžowe še šatamanjom hrožaje pišmo (bullu) a druhe Božemu šłowu a duchu napšhecžiwne knihe do wohnja cžiknył. Njedy šo woheń šahorjenja ša evangelisku wěru a žyrkej šnowa šašo a pšhezo možnišho hori — tež napšhecžiwno šnowa poštawazny šym mozam nam njepšhecželnym mozam, džeshe rěčnik. Ty budžishe dyrbjat pšhitomny byčž, lubny cžitarjo, jako nětš něšajše šta metrow dale evangelski cžah pšhed Lutherowu dom w hašy kollegijow pšhicžeshe: Tu je dwór wot štyoch štronow wot twarjenjow wobdaty, na jenej še šhtomami, šerčžinu a rjadškami, tež i šamjenja štwarjena študžent, kotraž je hižo Lutherej a jeho domjazny pšecža wodu podawala. Tu šo kaž i njebjesheho žórka našheho wěry Wótžoweho šhěrlušch: Wšidindž, Božo šwjatny duch, i nam a Bože šłowo pšhes ert i šararja Bodenšteina še Šchěrachowa žórleshe po šažožku šłowa pšhed woczemi nutrnymi wot šastaršku štejazy mi we šamjenju napižanymi: „W mjelcženju a nadžiji budže wascha šylnosčž“ (Jes. 30, 15) a „Wón (Jesuf Khrystuš) je žiwy“.

W džělbač po 50 šo na to pšhitomni pšhes Lutherowe wobndjenje (šadny wot hašy šdaleny džěl) wjedžichu. Tu, hlej šwry, pšhes kotrejž je noha teho wulkeho muža šakrocžila. Wošebje wobndlešiki rum šacžuwanje cžesčesbojošče šbudžowajše, šhpundowanje nětš 400 lět štare, blido, hđžež je wón šam še šwojimi lubnymi šedžik, šylnje tworjony šruč. Tu šo dopomnječe na jeho duchapošne, žiwe blidowe rěče, kiž šu šdžela nam šawošajene, wožiwjeshe — tam došla wolo bježaza šawka myšle na jeho domjazny a džecži, i kotrymiž je tu špěwał, šbudžowajše. Kello mjeshe wšho šole štare, šamo durje, wofna i mašymi šulošty mi šhajškami a wšhoke, kaž mała pyramida šo pošbchowaze šachle cžishe we myšlach šhodžazemu džesčžu našheho cžaka prajicž! Kóžda štwá nowe wopomnječe štwišnow a pošohnowanje minjeneho cžaka reformazije pošicžuje. Wój do pšhedštwy i „Lutherowymi napižanymi štukami“: Šonle rnył wukładowanjow bibliškich knihow, předowanjow, wucžennyh a powucžaznyh knihow! Wój do mašes šale, w kotrejž je reformator še študowazny štukował. Pohladaj do přenjeho pšhešožka bišblije, na přenje špěwarške i lěta 1529 i jich šhěrlušchemi, na jeho mały šatechismus! Wšho štare — abo kaž něčto praji, a ty to pšhi wobšladowanju tyhle knihow ša wěrne špójnašeshe. Niz šestarijenee, jenož ša nowe wašnje a duch i našhe-

ho cžaka, Boži duch, šnowa kaž pšhes morwe šošče pšhes to štare duja.

Šhto je w šamny cžaku šo tež šewat wot pomoznikow a pšhecželow Božeshe wěry pišako, tworiko, molowako! Na ščženach, hlej štare wobrašy wot Lukajcha Kranacha, tež Alšbrehta Dürera († 1528)! Šhto njebudžishe šhladowat na Lutherowu šlětku, tu štejazu, wuštu, na štolpje wot pššowza. Škóncžnje tež kaž evangelške šwjecžene šbnytki Marcžinowej a Kathynej wěrowanškej pšeršchčenaj, wuměšžy wudželanej, tež pruha šłata, kotryž je wón nošny, durjowa šlinka, kiž je pšhimał. Šškoda, šo njemóžeshe šo dlěhe wšho wopomnicž. Džělba po džělbe wot wukładowarjow, šandidatow atd. pšhewodžane, šo pšhes rumy hiba, kaž my pšhes cžakny šrocžiny šo wjazny njewróčeshe.

Wittenberg ma dalšhe wopomnječe w domje Melanchthonowym, Lutheroweho pšhecžela. Tu jenož šena wošebita šštwá, kiž šwoje woblicžo pšcheměniko njeje. To jeho šyblenška študowanška šštwá i šlidom a štolami — špodžiwne tež i pošlednim šožom, to rěka i niškim šrijewjanym štwarom. Šacžanške napižma tu a šam na minjony cžak a wucženosčž we štarym wěku šažoženu pošajuje.

Kollegiowa haša ma na šebi, šo běše na šutej uniwersita, hđžež šo kaž nětšole w Lipšku, wucženosčž a wědomoščž pššowajše. Štwarjenje šo pošdžišho, jako šo wšhoka šhula pšhepošoži, do šajarny pšhetwari. Šo hašy dele dužy i mješczanškej žyrkwi dozpiješ. Bohužel běše šamšjena, došelž šo pšhetwarja. Tu budžishe městno a šlětku widžat, na kotrejž je naš muž Boži šusto štejal, šwoje šłowo ša šwój cžak, ale tež njeshodne šymjo do wutrobow pošdnišchich lětštokow roššwajšo. Šola možeshe na šhětro wšhoku wěžu mješczanškeshe žyrkwe ššupicž, kiž rjany wobras nad městom i jeho něhdže 23 000 wobndlerjemi nad jeho pššchnymi promenadami i wušhodžowanju, nad Lobjom a žylym šrajom i jeho šatašštwom a šatarjemi, něhdy tež šobu Sserbami, pošicžuje. Šam i šoka paš po Lutherowej mandželškej mjenowanju Katharininy wuštaw, nowe štwarjenje i rošwucžowanju šotrow (šakonššow). kiž wošebje do wukraja, do južneje Ameriki (Wrašliškeshe) wupucžuja.

Šhto paš wócžšo najšole šajimuje šamle na pošdžny kónzu města? Šo je šród, w kotrymž je pšhed 4 lětštokami štwarješch, jako šnježer šraja a šššitar Lutherowu, šydlit a pošdla žyrkej i wšhokej wěžu, h r o d o w š k a ž y r k e j. Šam nětššo hišhče džemy pohladacž. Krašny 1892 wot šywsheho šhěžora Wylema II. pošowjony a wudebjony Boži dom. Na durjach šuteje žrkwe widžiny do želeš šlate še 95 šadny, kiž je šlőšštrški šbratr Marcžin 31. oktobra 1517 pšhecžiwno wotpuškej a cžłowškej šašlužbje ša šražnosčž Božeshe šnadny w evangeliju šam pšhibit. Šjes paššenja še želešnej, njeshodnej šhódnosčžu, došelž i Božeho šłowa cžerpaja, kaž šo 1. šada šapocžnje: „Šdyž naš Knyes Khrystuš praji: Čžinče pošutu.“ Šod šlětku paš jeho pošoštanški wotpocžuja, kaž napšhecžiwno Melanchtonowe. Kaž šak nětšotry, šak tež našhej Lužiskej wěnzaj rowaj wudebiču.

W šutej šwjatnižy šo šwjatocžne wopomnječe, kiž běšeshe šššba do Wittenberga nutrym pošicžila, wobšamšny. W 5. hodžinje šwony, wot reformazišheho cžaka šwonjaze, še šwjedženškej Božej šlužbje wošachu. Žyrkej, i poššucharjemi a špěwazny mi napjelšjena, nutrynosčž Lužiskich evangelškich wšdžeshe, pšhi cžimž šnyes šarar šrencž i Wjelecžina možnje wo wěry a wušnacžu po Rom. 10, 10 předowajše.

Rjane šacžuwanje šajše šjenocženje šwjecžaznyh evangelškich je wšhelafich wošadow! Wěšče šo tež duch pšhi šym

roschěrja a šrosumjenje a šacžowanie jednošće w duchu šachčěpja. Jedyn cžah, kiž wšchitkich šjenocza, šhromadny wobjed w dwěmaj šalomaj i 500 hojczemi, kiž i modlitwu šacpocžawichi cžijše Bože dary wužiwaja, šhromadjenje pod jennym šynkom pošawnow, tam a dom — te wobdžělnikam, kiž šu rjane, pošbėhowaze wopomnjecze pntali, w pomjattu woštanje.

Bjes šchodny bėšche džen wotešhoł. Eslónzo kaž lėdy hdy w tutym lėcze šwěcěšche, šo šo wječor Bože njewjedro i deščcžom tež nad cžahom rospuščězi. W 12. hodžinje wobdžělnizy na šastanišcža domišny dozpiwšchi šo tym džakowachu, kiž bėchu jėšbu šarjadowali a Bohu, kiž bėšche nam niz jenož njedželu, ale woprawdžity šwjedžen wobradžik. Njedy njeje to tón jenicžki tajki šwjedžen we Łužizy. Esnano móhli Eserbja tajkile šwjedžen dožiwicž, a šerbizy wožadni do kraja pucžowacž, hdyž tež nėhdy jich wótzojo pšehnywachu a wótz našcheje wėry a zyrkwe, dr. Marcžin Luther.

Šarač M.-M.

Evangelšfa žónšfa młodžina we Wrótšlawju.

Schlejška a i njej Wrótšlaw, to je nėtkole wožebity kraj. Namješny kraj je to pšehzo hižo był. W našchim cžahu šacžowa pak tole šažo ras wožebje a cžuje šo tuž tež jako namješny kraj a wě, šo je šranjenny na šwójich mješach a šranjenny we šwójim hospodařškim žiwjenju. Š toho polhadža, šo je tež šnutškwonje hinajšche žiwjenje žiwy, šnajmješšcha w krajinach a mėštach pšchi mješach, hacž tak nėkotre krajina a tak nėkotre mėsto nutškach w nėmškim kraju, dalošo wot mješow. Šajim ša wšcho je tam wjetšchi, šajim ša nabožinu a zyrkej a niz namjenje, to tež tohodla, dokelž evangelizy tam pšchi wšchēm hospodařškim a politiškim wojowanju cžuja a wjedža, šo je tam tež romško-katolška zyrkej w prózowanju, dobywacž a šažo pšchidobycž, šchtož i reformaziju Lutherowej šhubi. Tež tohodla tam evangelške nabožne žiwjenje a hibanje we wutrobach, domach, wožadach, w mėštach, na wšach je w nowym hibanju. Tak bėchu na šchtyri dny došladneho a wobšchěrneho džėla evangelškeje žónškeje młodžiny w šwjatkownym tydženju pšchilhwatake po štach evangelške młode holzy do Wrótšlawja, tak pšchicžahowasche jich nimo tutych štow hišchcže wjazny hacž 6000 šobotu a njedželu po šwjatkach, šo bychu šobu šwjecžike „njedželu evangelškeje žónškeje młodžiny“, šo bychu šo šobu wuřnale pšched šwėtom, pšched njepšchecželemi a pšchecželemi i šwojej evangelškej wėry a zyrkwi. A wone šu to cžiniše na rjanym nam wot Boha špožcžennym dnju Eswja-teje Trojizy. Schlejška młodžina a młodžina je wšchěch tón-cžin nėmškeho kraja, haj dale mješow šem, je wotpołożika hnujaze, wulke, pošbėhowaze wuřnacze. Na 8500 młodnych evangelškich holzow i evangelškich towařštow, a mjes nimi jich wjednizy, wuřupichu tam w Božich domach a w druhich hobrškich rumnoščach ša šwojeho Šbóžnika Jesuša Khrystuša, ša šwoju wėru, ša šwoju zyrkej, ša dobre, šprawne evangelške wajšnje a žiwjenje, šo wuřnawajo:

„Tón Knjes je našch šudnik!

Tón Knjes je našch mišchtr!

Tón Knjes je našch kral!

Tón nam pomha!“

A i 650 šchorhojow a šchorhojčkow štrawjesche naž a wšchěch, kiž bėchu i nami, šelenny šchiz a tak nėkotre šlowo evangelškeho wuřnacža.

Rumnoščje, fajkež tu pola naž njewohladašch, ma Wrótšlaw we šwójim „dworje mařny“ — Messehof — a pšchede wšchēm w hobrškim twarjenju „Jahrhunderthalle“. W dworje mařny šo šhadžowachny tši dny dołho dopołdnja a popołdnju a hacžrunjež tam bėchmy wjazny hacž 2000, šo škoro šhubichmy a tež njedželu, hdyž bė tam na 8500 šhromadžennyh, bė tam ruma hišchcže ša wjele tyřaz. A „dom lėštotka“, 1913 pošwječenny jako dom dopomnjecža na lėto 1813, w kotrymž i Wrótšlawja a je Schlejškeje pšchindže wuřwobodjenje, mješesche hišchcže wjele ruma, njedy tež nėhdy 9000 bė wobšydnnyšo pšchihotowane šyđla a šawki.

A Bože domy Wrótšlawja šu krařne, evangelške kaž katolške. Róždny džėlawy džen šmy i rańšchej nutrnoščju šapocželi a to w zyrkwi Luthera, Salvatora a Barbary; i rjane Bože domy to. Šnydom přeni džen, šrijedu 30. meje, bėchmy po pšchihadže a po powitanju na wšchēm Wrótšlawškim tak lubnym mėštnje „Lieblichshöhe“ šhromadženi we wječornej nutrnoščji w zyrkwi Marje Madlenny, šotruž je dalošo a šchėroko šnatu ščiniša nėmška pėřen: „Der Glockenguß zu Breslau“. „Šwón šhudnych hrėšchnikow“ tam dženyša hišchcže wiřny na wėži tutoho rjaneho a wulkeho Božeho doma.

(Pšchichodnje dale.)

Wšchelake i blisfa a i daloša.

— W Šabrahčizach je Guřtan-Adollške towařštwo we Drježdžanach 22., 23. a 24. junija šwój hłowny šwjedžen šwjecžiko. Na njón bė šo rjana licžba pšchecželow tutoho ew. džėla šhromadžika. Towařštwo móžesche rjane pjenježne dary wožadam a wuřawam w rospřoščenju rosdžėlicž; wulki dar lubošcže doša evangelška wožada w Tešchenje, šotraž je i powójnštimi poštacenjami šara šchłodowala.

— Wóšport šwjecži 7., 8. a 9. julija jubilej 700lėtneho wobřtacza mėšta. Njedželu 8. julija budže šwjedženška Boža šlužba; šwjedženške přėdowanje šmėje knjes šuperintendent Šranka-Lubiřski.

Šyrkej a štat.

Šapanška do přėdka! Ewropiške abo wječorne kraje šu pšchi tym šwoju šwobodu a šwoje dořrawjenja i tym dopořakaske, i nabožinu a nabožne mořny je ššawneho žiwjenja, wožebje i roswuřžowanja wuřubłowanja wuřamfuja. Nawo-pak Šapanška. Tuta bė ša junij wulki kongreř wėrywuřnacžow powořala a na nim te tši wėrywuřnacža Šapanškeje je jich šastupjerjemi šjednocžika. Tuczi šu tam šhromadnje wuradžowali a jednali wo wuřubłanju, wo šozialnych prařchenjach, wo duchownym roswicžu japanškeho luda. Na tyřaz šastupjerjow je tam był. Hižo wot lėta 1912 šem je japanška wuřchnošč šastupjerjow Šhintoizma, Buddhizma a Křchecžijanřtwa hdyš a hdyš ša mješesche wuradžowanja hromadžowala, telko šastupjerjow pak njebė pšchi tym ženje hišchcže kaž tutón ras. — Ma tamny japanřki wuřčenž prawo, kiž je piřak: „Ša mam tu dowėru, šo tehdy, hdyž dnyrbjake wječorne ludy pošastawacž, wėrošč, šyřnošč a šwėtko w bibliji pntacž, rańšche ludy poškocža je šwěcžnikom noweho šwėtku w ruřomaj, šotrež w tutej štarej kniřny namařaja?“

Šiřtowanje: R. w L. ša 5. po Tr. — W. w Šo. 6. p. Tr.

Šamolwity redaktor: šarač Wyracž w Mořacžizach.